

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.V.40.013/2021/6.

A felperes:

Felperes1 (Cím2)

A felperes képviselője:

ügyvédi iroda (cím6)

Az alperes:

Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője:

név kamarai jogtanácsos

A perújítási kérelmet előterjesztő fél:

az alperes (16. sorszám alatt)

A per tárgya:

vállalkozói díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

cím7i Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

16.P. 40.029/2020/14.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 450.000 (négy százötvenezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes mint megrendelő és a felperes mint vállalkozó között 2019. május 31. napján „cím7, meglévő épület részleges felújítása, illetve tetőtér beépítése” tárgyban vállalkozási szerződés jött létre.
- [2] A vállalkozási szerződés megkötésére nyílt közbeszerzési eljárás eredményeként került sor, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 115. § (1) bekezdése alapján.

- [3] A szerződés 1. pontja értelmében a szerződés tárgya a beruházás kiviteli terveinek elkészítése és teljeskörű kivitelezése a kivitelezési tervdokumentáció szerint, valamint a létesítményekkel kapcsolatos jótállási és szavatossági kötelezettségek teljesítése, a szerződés tartalmának megfelelően.
- [4] A Vállalkozási Szerződés 9. pontja a teljesítés igazolás körében, a teljesítési határidők és fizetési mérőföldkövek meghatározásával rögzítette, hogy a létesítmények átadás-átvételének sikeres lezárása és az esetleges hiány- és hibalistában meghatározott hibák megrendelő által elfogadott kijavítása az ötödik fizetési mérőföldkő.
- [5] A Vállalkozási Szerződés 10.1.2.5. pontja szerint – egyebek mellett – az ötödik fizetési mérőföldkő megvalósulása esetén a vállalkozót a tartalék keret nélküli kivitelezésre jutó nettó vállalkozói díj 25 %-a, azaz nettó 69.101.020 forint illeti meg, csökkentve az előleg összegével.
- [6] A beruházás műszaki átadás-átvételére a munkák befejezését közlő 2019. november 8. napján kelt észre jelentést, a 2019. december 30. megírtult műszaki átadás-átvételi eljárást, a 2020. január 24. napján megismételt észre jelentést, és a megismételt műszaki átadás-átvételi eljárás 2020. január 30. napján történt lezárását követően 2020. február 26. napján került sor. A műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv III/2. pontja rögzítette a javítandó hibák felsorolását.
- [7] A név1. 2020. március 1. napján teljesítésigazolást állított ki az ötödik fizetési mérőföldkő tekintetében. Megállapította, hogy a Vállalkozási Szerződés 9.1.4.5. pontjában foglalt 100 %-os műszaki készütség teljesült, a vállalkozó a szerződés 10.1.2.5. pontjában rögzített ötödik fizetési mérőföldkő teljesítésének eleget tett, az ötödik részszámla (végszámla) összege 54.875.130 forint.
- [8] Az 54.875.130 forint vállalkozói díjról a felperes 2020. március 25. napján, 2020. április 23-i fizetési határidővel számlát állított ki. Az alperes a végszámla összegét nem fizette meg, a 2020. május 8. napján kelt levelében arról tájékoztatta a felperest, hogy a felperes késedelmes teljesítésére figyelemmel a végszámla összegének megfelelő mértékben késedelmi kötbérigényt érvényesít.
- [9] A felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 54.875.130 forint vállalkozói díj és annak 2020. április 24. napjától a kifizetésig járó, a Ptk. 6:155. §-a szerinti késedelmi kamata, továbbá 14.246,- Ft behajtási költségátalány megfizetésére.
- [10] A felperes szerint az alperes a teljesítésigazolás alapján az ötödik rész-számla, úgy is, mint végszámla összegét köteles a felperesnek megfizetni. Az alperes a Kbt. 135. § (6) bekezdése alapján nem jogosult beszámításra, miután a szerződésen alapuló ellenszolgáltatásból eredő tartozásával szemben csak a jogosult által elismert, egynemű és lejárt követelését számíthatná be, a felperes pedig vitatta és vitatja az alperes kötbérigényét.
- [11] Az alperes írásbeli ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felperes által érvényesített vállalkozói díj jogalapját és összegszerűségét nem vitatta, azonban arra hivatkozott, hogy a felperes késedelmére tekintettel a követelés alaptalan.
- [12] Az alperes írásbeli ellenkérelme a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 209. § (1) bekezdése szerinti beszámítást nem tartalmazott, ilyen igényt, továbbá beszámítást tartalmazó iratot az alperes nem terjesztett elő. A 2020. október 28. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson az alperes szóban beszámítási nyilatkozatot terjesztett elő azzal a tartalommal, amit az írásbeli ellenkérelme rögzít.
- [13] Az elsőfokú bíróság a 2020. október 28. napján meghozott, és 2020. november 12. napján jogerőre emelkedett 16.G.40.029/2020/13-I. számú végzésével az alperes beszámítást tartalmazó nyilatkozatát visszautasította.

- [14] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 54.875.130 forintot, és annak 2020. április 24. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékű késedelmi kamatát, 14.246 forint behajtási költségátalányt és 1.860.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.
- [15] Ítélete indokolásában rögzítette, hogy a felek között a Ptk. 6:252. § (1) bekezdése szerinti vállalkozási (kivitelezési) szerződés jött létre.
- [16] Megállapította, hogy az alperes a felperes igényének sem jogalapját, sem összecszerúságát nem vitatta, írábeli ellenkérelmében a kereset elutasítását azon az alapon kérte, hogy a felperest késedelme miatt kötbér terheli, ugyanakkor beszámítást tartalmazó iratot nem terjesztett elő, a bíróság pedig az alperes beszámítást tartalmazó nyilatkozatát visszautasította, így a felperes bármely esetleges késedelmes teljesítésének értékelése – perrendtartásszerűen perbe vitt igény hiányában – a per tárgyát nem képezhette.
- [17] Az ítélet ellen elsődlegesen annak a Pp.381. §-a alapján hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása, valamint a felperes perköltségben marasztalása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést.
- [18] A fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással szemben a felperes vég számlája fizetési határidejének lejártát megelőzően 2020. április 6. napján kelt levelében már jelezte a felperes felé késedelmi kötbér igényét. A felperes a 2020. április 17-én kelt válaszelevelében az alperes kötbér követelését nem ismerte el. Ezt követően a felperes 2020. április 24-én és április 27-én fizetési felszólítást küldött az alperesnek a 2020. április 23-án lejárt teljesítési határidejű vég számla megfizetésére, utalva arra, hogy a felperes az alperes kötbér igényét és a kötbér beszámítását a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 135. § (6) bekezdése alapján elutasítja.
- [19] Az alperes fellebbezésében utalt arra is, hogy ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperesi követelés a felperes késedelmére tekintettel alaptalan. Az ellenkérelemben jelezte, hogy a késedelmi kötbért a felperes vég számlája terhére kívánja érvényesíteni, ekként fogalmazva meg beszámítási igényét. A teljesítés vég határideje 2019. november 14. napja volt, a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárására azonban csak többszöri sikertelen próbálkozást követően, többszörös késedelemmel került sor. A felperes késedelmét az ellenkérelemben részletesen előadott tények, valamint az ellenkérelem mellékleteként csatolt okirati bizonyítékok egyértelműen alátámasztják. Mivel a felperes felelőssége a késedelmes teljesítés tekintetében kétséget kizáróan megállapítható, erre tekintettel jogosan élt az alperes a késedelmi kötbérigénnyel, ezért nem került sor az alperes részéről a vég számla összegének kifizetésére.
- [20] Álláspontja szerint az ellenkérelem tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperes szándéka a beszámítás volt. Az alperesi ellenkérelem a beszámítási igény előterjesztését is tartalmazta.
- [21] Hivatkozott arra is, hogy az alperes 2020. október 28. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson bírói felhívásra szóban is megerősítette, hogy beszámítási nyilatkozatot terjeszt elő, amellyel fenn kívánta tartani az ellenkérelmében korábban már előadott beszámítási igényét.
- [22] Nézete szerint ellenkérelme nem pusztán hivatkozásokat tartalmaz a beszámítás vonatkozásában, annak tartalma alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ellentétes követeléseknek a Pp.3. §-ban rögzített perkonzentráció elve szerinti egy eljárás keretében elbírálása volt az alperes kifejezett szándéka.

- [23] Az elsőfokú bíróság a fellebbezés szerint nem tett meg mindent annak érdekében, hogy a felperesi kereseti kérelemben foglalt követeléssel szemben álló alperesi igényt figyelembe véve az igényeket egy eljárásban bírálja el, így megsértette a Pp.3. §-ában rögzített perkoncentráció elvét.
- [24] Arra az esetre, amennyiben a másodfokú bíróság az alperes fellebbezési érvelését nem találná megalapozottnak, a fellebbezésben a Pp.374. §-a alapján a felperesi követelésével szemben álló, a felperes késedelméből fakadó késedelmi kötbérigényét, mint ellenkövetelés beszámítását terjesztette elő, és erre tekintettel kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását.
- [25] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira tekintettel.
- [26] Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet helyesen rögzítette, hogy az alperes ellenkérelmében a felperes által érvényesített vállalkozói díj jogalapját és összezszerűségét nem vitatta, a kereset elutasítását a felperessel szemben támasztott kötbérigényre hivatkozással kérte, vagyis beszámítással kívánt élni, csak hogy a Pp.203. § (4) bekezdése és a Pp.209. § (1) bekezdése - az ellenkérelem előterjesztésekor, azaz 2020. augusztus 18. napján hatályos - beszámításra vonatkozó rendelkezéseinek nem tett eleget.
- [27] Hivatkozott a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának 2018. június 20-21-ei 45. állásfoglalására is, amely szerint a pert megelőzően közölt beszámítás is csak beszámítást tartalmazó iratban lehet előterjeszteni. Kifejtette, hogy az alperes ellenkérelmet terjesztett csak elő, külön beszámítást tartalmazó iratot azonban nem, a perfelvételi tárgyaláson szóban előterjesztett beszámítást tartalmazó nyilatkozatát pedig az elsőfokú bíróság jogerős végzéssel utasította el, így véglegessé vált, hogy az alperesnek nincs jelen perben elbírálható beszámítási igénye, és nincs lehetősége arra sem, hogy az alperes az ítélet elleni fellebbezésben újra vitássá tegye a jogerős végzéssel már elbírált kérdést.
- [28] Az ítélet elleni fellebbezésben előterjesztett beszámítási igény visszautasítását kérte arra hivatkozva, hogy az igény a Pp.209. § (1) és (7) bekezdése alapján elkésztett, illetve arra utalva, hogy annak Pp.209. § (2) bekezdés b) pontja szerint sincs helye, mert időközben az alperes pert indított a felperessel szemben az elsőfokú bíróság előtt kötbérigénye érvényesítése iránt.
- [29] A fellebbezés nem megalapozott.
- [30] A Pp.203. § (4) bekezdésének 2020. december 31-ig hatályos szövege szerint több - ugyanolyan vagy eltérő fajtájú - perfelvételi iratot külön beadványban kell előterjeszteni.
- [31] Az alperes külön beadványban nem terjesztett elő beszámítást tartalmazó iratot.
- [32] A Pp.210. § (1) bekezdése szerint a beszámítást tartalmazó iratra a keresetlevél tartalmára és mellékletére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az érdemi részben fel kell tüntetni annak kimutatását is, hogy az ellenkövetelést, a kereseti követelést milyen időponttal, mennyiben és miként szüntetik meg.
- [33] A keresetlevél tartalmára vonatkozó követelményeknek az alperes ellenkérelme nem felel meg, nem tartalmaz ugyanis a bíróság döntésére irányuló határozott (kereseti) kérelmet (Pp.170.§ (2) bekezdés a) pont), vagyis határozott kérelmet arra vonatkozóan, hogy a bíróság az alperes késedelmi kötbér követelését számítsa be a felperes keresetének összegébe, nem tüntetni fel továbbá érdemi részében a Pp.210. § (1) bekezdésének megfelelően annak kimutatását, hogy az ellenkövetelés kereseti követelést milyen időponttal, mennyiben és miként szüntetik meg.
- [34] A fentiekre tekintettel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes írásbeli ellenkérelme beszámítást tartalmazó iratot nem tartalmaz, az ellenkérelem pusztán utal a pert megelőzően felperessel közölt kötbérigényre. Az alperes a kereset elutasítását a felperes késedelmére tekintettel kérte, beszámítást tartalmazó irat előterjesztése nélkül.

- [35] Az elsőfokú bíróságnak ezt a megállapítását a perfelvételi tárgyaláson az alperes maga sem vitatta, amikor úgy nyilatkozott, hogy „azért nem terjesztett elő beszámítást tartalmazó iratot, mert nem állt módjában amiatt, hogy a beszámítani kért késedelmi kötbérigény összege meghaladja a felperes keresetének összecszerűségét”.
- [36] A perfelvételi tárgyaláson szóban előterjesztett beszámítási nyilatkozatot az elsőfokú bíróság a Pp.209. § (1) és (6) bekezdésében írt határidő elmulasztása, illetve feltételek hiánya miatt visszautasította, a visszautasító végzés 2020. november 12. napján alperes által előterjesztett fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.
- [37] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes az írásbeli ellenkérelmében beszámítást tartalmazó iratot nem terjesztett elő, és szóban sem tett hatályos beszámítási nyilatkozatot, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.383. § (2) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.
- [38] A sikertelenül fellebbező alperes perköltséget nem igényelhet, és a Pp.81. § (1) és 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes által felszámított másodfokú perköltség megtérítésére, amely a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll és amelynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján a másodfokú bíróság a felszámított összeg 50 %-ára mérsékelte, az alperes jogi képviselő által elvégzett ügyvédi munka mennyiségére figyelemmel.
- [39] Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Pp.102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2021. június 28.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró